

LA CIÈNCIA EN VERNE I POE

EL CAS PYM

JUAN MARCOS BONET SAFONT

El 1897, es publica, tant en lliuraments periòdics com en format de llibre, la novel·la *L'esfnx dels gels* de Jules Verne. És la continuació de *La narració d'Arthur Gordon Pym* (1838) d'Edgar Allan Poe. En aquest treball recorrerem a aquestes dues novel·les, unides argumentalment, per mostrar la diferent imatge de la ciència i de la tècnica que ens hi donen els autors. Ens acostarem a la manera d'entendre la ciència de Verne i Poe que, inevitablement, es destil·la dels seus relats de ficció. Exposarem que les descripcions científiques en el relat de Verne són molt més extenses i detallades que en Poe, i que mostren el caràcter racional i educatiu que el caracteritza, mentre que Poe presenta una imatge científica molt més barrejada amb aspectes fantàstics i imaginatius.

Paraules clau: Poe, Verne, ciència i literatura, Pym, Pol Sud.

Les obres d'Edgar Allan Poe (1809-1849) i Jules Gabriel Verne (1828-1905) comparteixen un aspecte essencial: la pretensió de crear un relat fantàstic mitjançant teories i coneixements científics sense recórrer a elements màgics, sobrenaturals o esotèrics (tan de moda en la literatura meravellosa i gòtica del segle XIX). Per això poden considerar-se com a precursors del relat de ciència-ficció, on la ciència ocupa el lloc de la màgia, els misticismes i les religions. Els autors, en aquest cas Poe i Verne, van usar la ciència com a recurs per a augmentar la versemblança del text, recolzant-se en el llenguatge científic per a donar un embolcall de certesa a la història. No obstant això, es tracta de dos autors que conceben l'empresa científica de maneres molt diferents, Poe té una visió de la ciència molt pròxima als ideals de la *Naturphilosophie* alemanya, que es caracteritzava per la idea de la unitat de la matèria (naturalesa) i l'esperit, per una metafísica holística on tot està connectat amb tot i per una aproximació a l'estudi científic multidisciplinari (Faivre, 2010, p. 69); Verne, influït fortament per les idees sobre ciència del seu editor, Jules Hetzel (1814-1886), concep la ciència

«POE I VERNE VAN USAR LA CIÈNCIA COM A RECURS PER A AUGMENTAR LA VERSEMBLANÇA DEL TEXT, BASANT-SE EN EL LLENGUATGE CIENTÍFIC PER A DONAR UN EMBOLCALL DE CERTESA A LA HISTÒRIA»

des d'una posició filosòfica positivista molt pròxima a les idees de Claude-Henri de Saint-Simon (1760-1825) (Navarro, 2005, p. 108). En aquest sentit, les novel·les de Verne, profundament influït pel positivisme, destil·laran una filosofia de fe cega en el mètode científic, centrada en el poder de la raó, la ciència experimental i l'estudi de les lleis generals i els fets concrets (Evans, 1988, p. 33). En el cas de Verne, això es reflecteix en l'elecció dels motius científics sobre els quals descansen les línies argumentals de les seues novel·les i que proporcionaven al lector uns sòlids elements de cultura científica. En la sèrie de novel·les compreses en els *Viatges extraordinaris* de Verne podem trobar, per exemple, globus aerostàtics, canons gegants, productes químics, climatologia, naus espacials, descripcions geològiques, mitjans de transport futuristes, zoologia i botànica, astronomia o instruments tècnics i científics com ara baròmetres i brúixoles (Niëto-Galan, 2011, p. 76).

En el cas de Poe, encara que va treballar temes que serien inspiradors per a Verne, com veurem en el següent apartat, les teories científiques que apareixen en

Malgrat els punts en comú amb Jules Verne (a l'esquerra, fotografiat per Délix Nadar el 1878 aproximadament), Edgar Allan Poe (a la dreta) té una visió de la ciència caracteritzada per la idea d'unitat de la matèria i l'esperit, una metafísica holística on tot està connectat amb tot.

Edicions Hetzel, il·lustració d'Édouard Riou

Enfront de les novel·les de Poe, el treball de Jules Verne està profundament influït pel positivisme, centrat en el poder de la raó i la fe en el mètode científic. Això es reflecteix en els seus *Viatges extraordinaris*, en els quals Verne proporciona al lector sòlids elements de la cultura científica.

els seus relats procedeixen més aviat d'àrees de coneixement com la medicina, l'antropologia i l'astrologia. En general, en Poe, trobem una ciència molt més especulativa, més pròxima a l'ideal filosòfic del romanticisme, una ciència mesclada amb àrees de coneixement que la visió positivista de la ciència rebutjava sense dubtar, com ara l'astrologia, la religió i diverses metafísiques cosmològiques (Cartwright i Brian, 1999, p. 165-170). En aquest sentit, dues de les teories a què Poe més recorre per a la creació dels seus relats, d'una manera central o perifèrica en la trama argumental de les seues històries, són el magnetisme animal o mesmerisme i la frenologia (Falk, 1969: 536). No trobem una sola referència al magnetisme animal o la frenologia en l'obra de Verne. De fet, la novel·la de Verne *El castell dels Carpats* (1892) és una mostra reveladora de la posició intel·lectual d'aquest escriptor en una sèrie de temes com l'espiritisme, els fantasmes, les cases encantades i el vampirisme, molt usats per Poe en els seus relats, i que en aquesta novel·la s'expliquen mit-

M. Lis i M. Scott

jançant l'ús de diverses invencions i artefactes tècnics sense recórrer a explicacions paranormals, màgiques o esotèriques.

El 1838 apareix en format de llibre *La narració d'Arthur Gordon Pym*, que combina amb mestratge els tòpics de les novel·les d'aventures marines, com el jove embarcat, el motí, el naufragi, el canibalisme, les illes misterioses, els salvatges, etc., amb elements propis de les històries de terror de Poe, com els ambients claustrofòbics, l'atmosfera malsana, la mort, la bogeria i la soledat. Jules Verne va escriure bastants novel·les de temàtica marina; en aquest sentit, són pocs els temes típics de les novel·les d'aventures marines que Verne no haja plasmat en les seues obres. En particular, en la seua novel·la *Lesfinx dels gels* (1897) podem veure un motiu recurrent en tota la seua obra: la conquesta i dominació de la naturalesa per l'home mitjançant la

Podem trobar la influència de Poe en Verne en diversos relats de l'escriptor francès. Així, *Cinc setmanes en globus* de Verne està inspirada en *L'engany del globus* i *La incomparable aventura d'un cert Hans Pfaall*, mentre que en *La volta al món en 80 dies* ens trobem amb un argument usat per Poe en el relat *La setmana dels tres diumenges*. En la imatge, cartell d'una representació teatral de l'obra de Verne.

«LA PASSIÓ DE VERNE PEL MAR ES DEIXA VEURE EN LA MAJORIA DE LES SEUES NOVEL·LES: ERA UN EXPERT EN LA CIÈNCIA DE LA NAVEGACIÓ, EN LES NOMBRESES TASQUES QUE ES REALITZAVEN ALS VAIXELLS DE L'ÈPOCA I EN L'APARELL NÀUTIC»

ciència. Especialment, *L'esfinx* és un relat de la trobada entre la naturalesa verge (els mars australs, l'Antàrtida i les regions del Pol Sud) i la raó científica. Així doncs, la narració de Verne torna sobre els passos de Pym i va donant una explicació racional a tot el que en Poe tenia quelcom de sobrenatural, màgic o esotèric. El final de Poe, sota la visió de Verne, es converteix en un fenomen natural perfectament comprensible per a la ciència.

■ POE INSPIRADOR DE VERNE

El 1864, Verne publica en la revista *Musée des familles* un llarg estudi literari sobre Poe on comenta i resumeix alguns dels relats d'aquest. La influència de Poe sobre Verne pot ser rastrejada mitjançant l'anàlisi d'aquest estudi, on Verne fa al·lusions explícites a les obres que més tard es mostraran profundament inspiradores per a aquest. En particular, Verne, inspirat pel missatge codificat que apareix en el relat *L'escarabat d'or* (1843) de Poe, usará en més d'una ocasió el recurs dels missatges codificats en les trames de les seues novel·les (Navarro, 2005, p. 53). La història *Cinc setmanes en globus* (1863) de Verne està inspirada en dos relats de Poe on es narren viatges en globus: *L'engany del globus* (1844) i *La incomparable aventura d'un cert Hans Pfaall* (1835). No obstant això, en l'esmentat estudi literari, Verne critica els detalls d'aspectes tècnics i mecànics que Poe usa en el relat i que segons Verne són clarament insuficients per a dirigir un globus. En el mateix sentit, del relat *La incomparable aventura d'un cert Hans Pfaall* (1835), Verne es queixa que Poe hauria pogut fer més creïble la narració si no haguera transgredit les lleis més elementals de la física i la química en la seua història (Lottman, 1996, p. 113). Sens dubte, podem veure la influència de Poe sobre Verne en el final de la novel·la d'aquest últim *La volta al món en 80 dies* (1872), on Verne aprofita un argument usat per Poe en el seu relat *La setmana dels tres diumenges* (1841) (Gabriel, 2009, p. 3). No obstant això, és *La narració d'Arthur Gordon Pym* (1838) de Poe la novel·la que major impacte i influència tindrà sobre Verne, el qual escriurà una novel·la titulada *El Chancellor* (1875) amb una temàtica argumental molt semblant a la novel·la de Poe (Salabert, 1974, p. 195). A més, Verne escriurà una continuació de la narració de Poe que apareixerà publicada en els últims anys de vida de Verne sota el títol de *L'esfinx dels gels* (1897). D'aquesta manera Verne es respon a si mateix vint-i-vuit anys després, ja que en el seu esmentat estudi literari sobre Poe, davant del final interromput de la novel·la d'aquest últim, l'escriptor francès havia preguntat «Qui la continuarà algun dia?» (Verne, 1864, p. 24). Com veurem en el següent apartat, l'elecció per part dels autors d'uns

relats que poden englobar-se dins del gènere de les novel·les marineres no té res de casual o perifèric.

■ ASPECTES DE NAVEGACIÓ I VIDA MARINERA EN POE I VERNE

En el sentit apuntat adés, és important destacar que tant Poe com Verne van tenir experiències com a marins i eren coneixedors del mar i la vida a bord d'un vaixell. En el cas de Poe, coneixem que habitualment feia llargs passejos en una petita barca de vela pels diversos estanys prop dels seus distints llocs de residència (Meyers, 1991, p. 3). Amb només sis anys, el 1815, Poe va realitzar junt amb els seus pares un viatge amb vaixell de 34 dies, des de Virgínia a Liverpool; cinc anys més tard farà el viatge de tornada a Estats Units (aquesta vegada 31 dies). Més tard, Poe complirà la seua breu carrera militar a bord d'una nau de guerra, cobrint la ruta marítima des de Boston a Charleston (Standish, 2006, p. 72). No obstant això, no sols l'experiència personal com a marí va servir de font a Poe per als diferents aspectes de la vida marinera, aquest es va basar en un manual mariner titulat *A New Universal Dictionary of the Marine* (1769), del qual trauria informacions, que apareixen en la seua novel·la, tan estranyes com, per exemple, què cal fer per alimentar-se d'una tortuga (Tyler, 1992, p. 20).

En el cas de Verne, la passió pel mar es deixa veure en la majoria de les seues novel·les, Verne era un expert en la ciència de la navegació, en les nombroses tasques que es realitzaven en els vaixells de l'època, en l'aparell nàutic i en els instruments de navegació (Viñas, 2009, p. 24). Verne va arribar a posseir tres vaixells al llarg de la seua vida: el *Saint Michel* (des de 1868 fins a 1876), el *Saint Michel II* (des de 1876 fins a 1877) i el *Saint Michel III* (des de 1877 fins a 1886), cadascun més gran, més luxós i millor que l'anterior. Anteriorment, el 1867, ja havia realitzat una llarga travessia per mar, junt amb el seu germà, en el transatlàntic *Great Eastern* amb destinació als Estats Units.

Poe cita en la seua novel·la aspectes referents a diferents tipus de vaixell, la brúixola, el cronòmetre, la temperatura de l'aire i de l'aigua, la velocitat dels corrents marins, el coneixement dels vents marins, l'ús de la sonda per veure la profunditat del mar i la velocitat del vaixell, la importància d'una bona distribució i

SINC

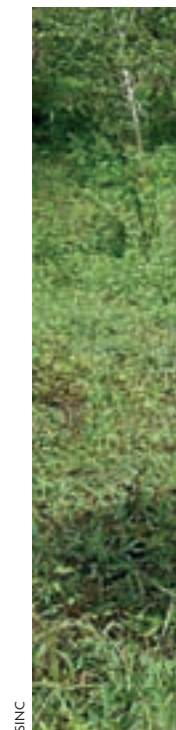
Tant Verne com Poe van realitzar descripcions de la fauna i el paisatge de l'Antàrtida, encara que Verne s'esplaiava molt més en els detalls i mostra un esperit científic rigorós que li manca a Poe. Tot i això, en les obres de tots dos novel·listes trobem referències a animals com ara pingüins (a dalt) o tortugues de les illes Galápagos (a la dreta).

«EN POE TROBEM UNA CIÈNCIA MOLT MÉS ESPECULATIVA, MÉS PRÒXIMA A L'IDEAL FILOSÒFIC DEL ROMANTICISME, UNA CIÈNCIA MESCLADA AMB ÀREES DE CONEIXEMENT QUE LA VISIÓ POSITIVISTA DE LA CIÈNCIA REBUTJAVA SENSE DUBTAR»

amarratge de la càrrega del vaixell, els problemes de l'escorbut en un viatge amb vaixell llarg i un ingent mesurament de la posició de la nau donant les latituds i longituds. Per la seua banda, Verne cita el baròmetre, el termòmetre de mercuri, el sextant, el rellotge marí, la importància d'una correcta estiba, la utilització de l'energia de les veles, les observacions de la latitud i longitud, les diferents maniobres amb els diferents tipus de veles, l'ús de mapes marins i cartes de navegació, la tècnica de transformar aigua salada en aigua dolça mitjançant la

congelació d'aquesta i l'escorbut com a malaltia típica de la vida marinera. En aquest sentit, Poe i Verne són prou semblants en la dosificació d'aquest tipus de detalls sobre tècnica marinera i instrumental de navegació, encara que Verne ens proporciona moltes més d'aquestes descripcions al llarg de la seua novel·la i és més detallat i extens quan les fa.

Relacionat amb això, dos aspectes sobreixen i criden l'atenció en les novel·les de Poe i Verne: l'excessiu ús de les observacions de la latitud i la longitud per situar espacialment el vaixell i l'ús del recurs de la banquisa o barrera de gels com a meta a superar i com a enemic natural que pot frustrar i condemnar tot el viatge marí. Això reflecteix el coneixement de la tècnica marinera, en la qual és molt important la situació de

SINC

■ SOBRE GEOGRAFIA, ZOOLOGIA, BOTÀNICA
I METEOROLOGIA EN PYM

La concepció de l'Antàrtida per a Poe i Verne era una terra partida pel mig amb un pas del mar pel centre. Aquesta idea ajudava a dissoldre la controvèrsia sobre l'existència d'un continent antàrtic, ja que permetia harmonitzar els albiraments de terra en aquelles latituds per alguns marins amb la navegació per mar lliure que testificaven d'altres. D'aquesta manera era possible navegar pel mig del continent sense albirar les costes per culpa de la boira. En la seua novel·la Poe cita –però en general no descriu en profunditat– aspectes zoològics com les tortugues de les illes Galápagos, les balenes, els ocells-nens, la gallina de Port-Egmont, el colom del Cap, l'oroneta de mar, l'albatros, la vaca marina, les foques, els elefants marins, l'ós àrtic, el cérvol marí i els pingüins. Verne és molt més detallat i extens en les seues descripcions zoològiques dels pingüins, de les balenes i dels altres animals i ocells que apareixen en la seua novel·la. Ambdós autors coincideixen en alguns temes, a la descripció dels quals dediquen algunes pàgines, com, per exemple, l'aliança entre els albatros i

els pingüins per a sobreviure, la descripció de diferents tipus de gels flotants i les teories sobre la seua formació, la descripció i teories explicatives de l'aurora boreal, l'explicació de la formació de la banquisa de gel que envolta el continent antàrtic, la descripció i l'ús de la col *Pringea antiscorbutica* i la preocupació ecològica per la indiscriminada caça de balenes, foques i pingüins que estava posant en perill d'extinció aquestes espècies. No obstant això, a pesar d'una similitud de fons i general, com ja hem apuntat anteriorment, Verne s'esplaia molt més en els de-

l'embarcació en tot moment per a poder dirigir-la cap al rumb desitjat (en aquest cas, tan al sud com siga possible), com també reflecteix la profunda documentació dels autors sobre els viatges d'exploració al Pol Sud, la qual cosa els permetia conèixer que la majoria dels vaixells havien hagut de tornar o havien quedat atrapats en l'anomenada banquisa de gel. No obstant això, ambdós aspectes no sols són utilitzats per a donar major versemblança als relats, sinó també com a recursos purament novel·lístics, ja que la informació constant de la latitud i longitud del vaixell dóna mobilitat a les històries proporcionant als vaixells un pas del temps i evolució argumental que difícilment, pel fet de transcórrer les històries en els mars oberts allunyats de les costes, podria aconseguir-se d'una altra manera. De manera semblant, els perills de la banquisa de gel proporcionen a les històries una dosi de perill i intriga que no pot faltar en cap novel·la d'aventures.

En el següent apartat veurem la diversa temàtica científica apareguda en els relats, que, juntament amb els aspectes de navegació i vida marinera vistos en aquest apartat, aporten una versemblança narrativa tan destacable en ambdues històries.

«LES OBRES DE POE I
VERNE COMPARTEIXEN
UN ASPECTE ESSENCIAL:
LA PRETENSÍO DE CREAR
UN RELAT FANTÀSTIC
MITJANÇANT L'ÚS DE LES
TEORIES I CONEIXEMENTS
CIENTÍFICS, SENSE
RECÓRRER A ELEMENTS
MÀGICS O SOBRENATURALS»

talls enciclopèdics referents a la descripció dels llocs, i dóna abundants dades sobre geologia, zoologia, botànica, meteorologia, història del seu descobriment i fins i tot història sociopolítica. En aquest sentit, Verne dedica diversos capítols de la seua novel·la a la descripció completa de les illes Kerguelen, les illes Tristão da Cunha, les illes Sandwich, les illes Malvines i les Noves Òrcades del Sud. L'anterior és coherent amb l'espirit educatiu i formador de la sèrie dels *Viatges extraordinaris* de Verne, que segons el seu editor, Hetzel, havien de resumir tots els coneixements geogràfics, geològics, físics i astronòmics acumulats per la ciència moderna (Evans, 1988, p. 26). En canvi, el relat de Poe, com il·lustrarem

en el següent apartat, no té aquest esperit científic rigorós i mostra uns filtres molt més amplis per a l'especulació científica i la fantasia literària.

■ POE FANTÀSTIC 'VS' VERNE RACIONAL

En *L'esfinx dels gels*, Verne repeteix nombroses vegades el caràcter fantàstic i increïble de *La narració* de Poe, marcant una distància de versemblança entre els dos relats de manera que el relat de Poe ens sembla una fantasia imaginativa i el de Verne un relat molt més real i basat en els fets. En aquest sentit, Verne s'esforça, exageradament, al llarg de la seua novel·la, perquè al lector li quede clar que prendre *La narració* per una història verídica és quasi una bogeria i que el relat de Poe només pot ser vist com una obra de ficció. Alguns exemples d'això: «la novel·la de Poe no era més que pura ficció» (Verne, 1897, p. 44), «ningú podria veure en el relat d'Edgar Poe més que una obra de la imaginació» (Verne, 1897, p. 68).

«TANT POE COM VERNE CONCEBIEN L'ANTÀRTIDA COM UNA TERRA PARTIDA PEL MIG AMB UN PAS DEL MAR PEL CENTRE, EL QUE DISSOLIA AIXÍ LA CONTROVÈRSIA SOBRE L'EXISTÈNCIA D'UN CONTINENT ANTÀRTIC»

No obstant això, Verne se situa en una posició difícil com a escriptor: d'una banda els protagonistes de la seua novel·la han d'acceptar la veracitat del relat de Pym per a l'evolució de la seua pròpia història i d'altra banda Verne no vol escriure una història amb elements fantàstics, irrealment o que no puguin ser justificats per la ciència del moment. Així doncs, el problema de Verne és com justificar, dissoldre o neutralitzar totes aquelles descripcions que Pym realitza en el seu relat i que, òbviament, són meres fantasies sense una base racional o científica. En aquest sentit, Verne accepta en la seua història l'existència de les dues illes imaginades per Poe, l'illa Bennett i l'illa Tsalal, però no pot acceptar algunes de les descripcions d'aquestes illes imaginàries i del seu entorn, com la velocitat extraordinària dels corrents marins, la temperatura anormal de les aigües (aigua extremadament calenta), l'estranya cortina de vapors que s'alçava en l'horitzó, el color negre de les aigües, la fauna fantàstica que habitava les illes, els arbres estranys, les roques d'una estructura diferent a les conegudes, els rius amb aigües amb una textura com de goma, etc.

Així doncs, Verne usarà diverses estratègies argumentals, algunes de més simples i d'altres de més elab-

Edicions Hetzel et Cie, illustrations de George Roux

Edicions Hetzel et Cie, illustrations de George Roux

En 1897, Verne publica *L'esfinx dels gels*, la continuació de *La narració d'Arthur Gordon Pym* de Poe. L'escriptor usarà diverses estratègies argumentals per a dissoldre tots els elements fantàstics del relat de Poe, com justificar algunes de les descripcions de Pym com a producte d'al·lucinacions causades per les extremes condicions ambientals i el seu dèbil estat de salut.

«EN 'L'ESFINX DELS GELS' PODEM VEURE UN MOTIU RECURRENT EN L'OBRA DE VERNE: LA CONQUISTA I DOMINACIÓ DE LA NATURALSA PER L'HOME MITJANÇANT LA CIÈNCIA»

borades, per a poder dissoldre i harmonitzar en la seua pròpia novel·la tots els elements fantàstics que apareixen en el relat de Poe. Una de les estratègies per a explicar que els protagonistes de la novel·la de Verne no troben en el seu viatge cap element fantàstic dels descrits per Pym és al·ludint a les llicències novel·lístiques que es pren Poe: «Quant a l'aportació imaginativa de l'autor americà a l'obra, consistia aquesta, sens dubte, en tots aquells fenòmens estranys dels últims capítols» (Verne, 1897, p. 195). Una altra de les estratègies de Verne és explicar totes les descripcions fantàstiques de Pym com a producte de la seua imaginació febril i d'al·lucinacions causades per les extremes condicions atmosfèriques i el dèbil estat de la seua salut: «una d'aquelles al·lucinacions que devien haver alterat l'ànim d'Arthur Pym» (Verne, 1897, p. 288).

Finalment, la figura humana blanca i gegantina vista per Pym al final del seu relat és explicada per Verne com un monticle de gel amb forma humana. Aquest monticle, que és un imant gegantí, exerceix una atracció terriblement forta sobre tots els objectes de metall, que atrau en un radi d'acció bastant ampli. És allí on es troba el cadàver de Pym, que havia estat arrossegat fins a aquest lloc per l'atracció de l'imant sobre un fusell que aquest portava penjat a l'esquena. Així, Verne conclou finalment: «Aquells fenòmens de què acabàvem de ser testimonis eren fenòmens físics i no imaginaris» (Verne, 1897, p. 342).

■ CONCLUSIONS

Hem vist que la visió de la ciència de Poe i Verne és molt diferent; mentre que per al primer es tracta d'una ciència més pròxima a l'ideal filosòfic del romanticisme, Verne entén la ciència dins dels paràmetres del científisme i positivisme. No obstant això, ambdós autors van usar la ciència com a recurs per a augmentar la versemblança del text, basant-se en el llenguatge científic per a augmentar el crèdit de la història.

Hem assenyalat un major aprofundiment, més dades i una major riquesa descriptiva en el text de Verne comparat amb el de Poe en els temes importants per a la labor educativa i il·lustradora que engloba la sèrie verniana dels *Viatges extraordinaris*. En aquest sentit, hem vist el major treball de Verne comparat amb el de Poe en el repàs històric a l'exploració del Pol Sud, en les descripcions geogràfiques, zoològiques, botàniques, meteorològiques i en els diferents aspectes sobre navegació i vida marítima.

«ELS PROTAGONISTES DE LA NOVEL·LA HAN D'ACCEPTAR LA VERACITAT DEL RELAT DE POE, PERÒ, D'UNA ALTRA BANDA, VERNE NO VOL ESCRIURE UNA HISTÒRIA AMB ELEMENTS FANTÀSTICS O IRREALS»

Finalment, hem assenyalat la preocupació de Verne sobre els passatges fantasiadors o irracionals de la novel·la de Poe i la forma de tractament d'aquests per a poder harmonitzar-los, neutralitzar-los o dissoldre'ls al llarg de la seua narració, objectiu per al qual emprarà diverses estratègies que han estat comentades més amunt. Així doncs, pot dir-se que Verne resol l'enigma de Pym d'una manera científica. ☺

REFERÈNCIES

- Cartwright, J., & Brian, B. (1999). *Literature and science: Social impact and interaction*. Califòrnia: Abc-Clio.
- Evans, A. (1988). *Jules Verne rediscovered: Didacticism and the scientific novel*. Connecticut: Greenwood Press.
- Faivre, A. (2010). *Western esotericism: A concise history*. Albany: State University of New York Press.
- Falk, D. (1969). Poe and the power of animal magnetism. *PMLA*, 84(3), 536–546.
- Gabriel, J. (2009). Sobre la primera traducció de Edgar Allan Poe al castellano. *1611 Revista de Historia de la Traducción*, 3, 1–4.
- Lottman, H. (1996). *Jules Verne*. Barcelona: Anagrama.
- Meyers, J. (1991). *Edgar Allan Poe: His life and legacy*. Nova York: Cooper Square Press.
- Navarro, J. (2005). *Somnis de ciència: Un viatge al centre de Jules Verne*. València: Bromera PUV.
- Nieto-Galan, A. (2011). *Los públicos de la ciencia: Expertos y profanos a través de la historia*. Madrid: Marcial Pons.
- Salabert, M. (1974). *Julio Verne: Ese desconocido*. Madrid: Alianza.
- Standish, D. (2006). *Hollow Earth: The long and curious history of imagining strange lands, fantastical creatures, advanced civilizations, and marvellous machines below the Earth's surface*. Cambridge: De Capo Press.
- Tyler, J. (1992). Poe's manual of seamanship. En R. Kopley (Ed.), *Poe's Pym: Critical explorations*. Londres: Duke University Press.
- Verne, J. (1864). *Edgar Poe y sus obras*. Buenos Aires: Delcarado.
- Verne, J. (1897). *La esfinge de los hielos*. Madrid: Anaya.
- Viñas, J. (2009). La meteorología en las novelas de Verne. *Mundo Verne*, 9, 22–27.

ABSTRACT

Science in Verne and Poe. The Pym case.

In 1897, the novel *Le sphinx des glaces* by Jules Verne was published both in periodicals and as a book. It is the follow-up to *The Narrative of Arthur Gordon Pym of Nantucket* (1838) by Edgar Allan Poe. In this paper, we will use both novels, connected through their plots, to show the different image of science and technique offered by the two authors. We will look at the way Verne and Poe understood science, inevitably distilled in their fiction stories. We will show how Verne offers much more extensive scientific descriptions than Poe, a fact that proves Verne's more rational and educational personality, as opposed to Poe's approach to science, much more intertwined with fantastic and imagination aspects.

Keywords: Poe, Verne, science and literature, Pym, South Pole.

Juan Marcos Bonet Safont. Màster en Història de la Ciència i Comunicació Científica per l'Institut López Piñero de la Universitat de València. Actualment, alumne de doctorat en Estudis Històrics i Socials sobre Ciència, Medicina i Comunicació de la Universitat de València amb una tesi sobre les relacions de la literatura de ficció i els coneixements científics.